

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

спеціальність	051 Економіка	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Економіка	факультет	економічних відносин та фінансів
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	глобальної економіки

ВИКЛАДАЧ

Пашенко Юлія Валентинівна

Вища освіта – Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, спеціальність «Економіка підприємства»;
Науковий ступінь – кандидат економічних наук за спеціальністю 08.00.04 економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)
Вчене звання – доцент кафедри економіки підприємства
Досвід роботи – 19 років
Показники професійної активності з тематики курсу:

- авторка та співавторка 4 методичних розробок;
- співавторка більш 8 наукових публікацій;
- учасниця наукових і методичних конференцій, міжнародних проєктів.

телефон	+380669281328	електронна пошта	Paschenko_chepu@ btu.kharkov.ua	дистанційна підтримка	Google Meet Moodle, ZOOM
---------	---------------	------------------	------------------------------------	-----------------------	-----------------------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у студентів системного розуміння економічних аспектів використання природних ресурсів, оцінки впливу господарської діяльності на довкілля та розробки ефективних механізмів збереження екосистем та здатності критично оцінювати екологічну політику, приймати обґрунтовані рішення щодо раціонального використання природних ресурсів і інтегрувати екологічні підходи в економічну діяльність.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин, практичні та семінарські заняття; поточний контроль; підсумковий контроль – диференційований залік.
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	знання та розуміння: • Розкрити сутність, предмет та завдання економіки природокористування, описати її основні методи дослідження та принципи. • Пояснити процедури оцінки впливу на довкілля, екологічного аудиту та моніторингу, а також принципи екологічного страхування як інструментів управління екологічними ризиками. • Оцінити економічну ефективність природоохоронних заходів, зокрема з позиції оптимізації витрат та вигод для суспільства і бізнесу. • Аналізувати концепцію "зеленої економіки", її роль у поєднанні економічного зростання та екологічної відповідальності, а також розуміти принципи сталого розвитку. • Засвоїти основи економіки кругового використання ресурсів, зокрема підходи до мінімізації відходів, повторного використання та переробки. • Оцінювати економічні аспекти змін клімату, зокрема ризики та можливості для бізнесу в умовах кліматичних викликів. практичні навички: • Застосовувати методи економічного аналізу для оцінки ефективності природоохоронних заходів та програм. • Проводити базову оцінку впливу на довкілля та екологічний аудит у межах реальних або модельованих кейсів. • Розраховувати економічні показники природокористування. • Оцінювати бізнес-моделі зеленої та циркулярної економіки з точки зору фінансової вигоди та екологічної стійкості. • Аналізувати ринкові механізми кліматичної економіки, включно з торгівлею квотами на викиди CO₂.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Лекція 1.	Сутність, предмет, методи та завдання курсу «Економіка природокористування».	Практичне (семінарське) заняття ПЗ 1	Економіка та природокористування: соціально-економічна сутність. Аналіз кейсу «Можливості природи й потреби людини»	Самостійна робота	Екологічні проблеми взаємовідносини суспільства і природи. Вплив людини на природу материків та океані.
Лекція 2.	Оцінка впливу на довкілля, екологічний аудит, моніторинг та екологічне страхування.	ПЗ 2	Економічна оцінка лісових і мінерально-сировинних ресурсів як компонентів природного багатства України.		Екологізація агропромислового виробництва – визначальний складник сучасної аграрної політики. Вплив природи на здоров'я людини. Елементи економічного механізму раціонального природокористування та охорони навколишнього природного середовища.
		ПЗ 3	Економічна оцінка земельних та водних ресурсів як компонента природного багатства, комплексна економічна оцінка природних ресурсів.		
Лекція 3.	Економічна ефективність природоохоронних заходів.	ПЗ 4	Економічне оцінювання просторової організації та напрямів використання природного багатства України.		Особливості економічної оцінки природокористування на сучасному етапі розвитку країни. Забруднення навколишнього середовища: наслідки для підприємства. Оподаткування у сфері природокористування.
		ПЗ 5	Комплексна еколого-економічна оцінка сучасного стану й ефективності природокористування України.		
Лекція 4.	Зелена економіка: поєднання прибутку і екологічної відповідальності.	ПЗ 6	Аналіз практичних кейсів: сталий розвиток у бізнесі та успішні «зелені» проекти. Приклади «зелених» стартапів, які змінили ринок.		Методи оцінки природних ресурсів та екосистемних послуг. Роль інновацій у зниженні екологічного сліду. Інвестиції в екологічні інновації (відновлювана енергетика, еко-технології).
Лекція 5	Економіка кругового використання ресурсів.	ПЗ 7	Досвід країн ЄС у впровадженні принципів "zero waste".		Цифровізація управління в сучасній циркулярній економіці. Державна політика «зеленого» и циркулярного зростання регіонів.
Лекція 6	Кліматична економіка: виклики та можливості для бізнесу.	ПЗ 8	Механізми торгівлі викидами CO ₂ : як це працює в ЄС та світі.		Політична економіка зміни клімату. Визначення економічних збитків від підвищення температури. Формування політики "зеленого переходу" (Європейський зелений курс – EU Green Deal).
		ПЗ 9	Моделювання та прогнозування кліматичних ризиків для бізнесу та держави.		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Данилишин Б. М., Хвесик М. А., Голян В. А. Економіка природокористування: підручник. Київ: Кондор, 2010. 465 с.
2. Коренюк П. І., Федулова С. О. Економіка природокористування. Навч. посіб. – Дніпропетровськ: Акцент ПП, 2014. – 274 с.
3. Маменко О.М., Портянник С.В. Економіка природокористування. Харків, 2017 – 286 с.
4. Мельник Л. Г., Сотник І. М., Чигрин О. Ю. Економіка природних ресурсів: навч. посібник. Суми: Університетська книга, 2010. 348 с.
5. Черевко Г. В., Черевко І.В., Василенка Н.І. Економіка природокористування: навч. посібник. Львів: Ліга-Прес, 2012. 698 с.
6. Кучер Л.Ю., Кучер А.В. Економіка природокористування: навч. посіб. 2-е вид. перероб. і доп. Х.: ФОП Федорко М. Ю., 2021. 302 с.

Методичне забезпечення

1. Економіка природокористування: методичні вказівки для виконання практичних робіт. уклад. Пащенко Ю.В.- Х.: РВВ. ДБТУ, 2024. -40 с.
2. Економіка природокористування: методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни. уклад. Пащенко Ю.В.- Х.: РВВ. ДБТУ, 2024. -46 с.
3. Економіка природокористування: матеріали для поточного та підсумкового контролю знань. уклад. Пащенко Ю.В.- Х.: РВВ. ДБТУ, 2024. -27 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ (<https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2024/01/norm-b-pol-orq-op.pdf>)

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 70	поточне оцінювання
		до 30	підсумкове тестування
Поточне оцінювання	100 бальна сумарна	до 30	відповіді на тестові питання
		до 30	виконання завдань на практичних заняттях
		до 10	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.